

روسای محترم دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ...

موضوع: دستورالعمل خدمات درمان در ایام تعطیلات نوروز سال ۱۴۰۱

سلام علیکم

با صلوات بر محمد و آل محمد (ص) و تقدیم احترام، با تشکر از مدیریت حضرتعالی و تلاش بی وقفه و زحمات ارزشمند همکاران محترم در ارائه خدمات ایثارگرانه و ارزشمند در بحران اپیدمی کووید ۱۹ و با آرزوی این که سال آینده سرشار از برکت، سلامتی و موفقیت برای خانواده بزرگ و سخت کوش کادر درمان باشد، به منظور ارائه شایسته خدمات درمانی در ایام تعطیلات نوروزی نکات مورد انتظار از هیأت رئیسه محترم دانشگاه ها و دانشکده ها ، به ویژه معاونین درمان دانشگاه های علوم پزشکی به شرح زیر برای استحضار و دستور اقدام مقتضی حضورتان اعلام می شود:

ماده ۱- مدت زمان طرح سلامت نوروزی:

طرح سلامت نوروزی سال ۱۴۰۱ از ساعت ۸:۰۰ صبح روز پنجشنبه مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۶ شروع و در ساعت ۸:۰۰ صبح روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۱/۱۴ به پایان می رسد.

ماده ۲- ارکان ستادی طرح سلامت نوروزی:

ستاد طرح سلامت نوروزی دانشگاه با مدیریت ارشد رییس محترم دانشگاه/دانشکده و با حضور معاونین حوزه سلامت (بهداشت و درمان) / نمایندگان تام الاختیار ایشان تشکیل و ضمن اجرای دستورالعمل ها و آخرین پروتکل های ابلاغی، ستاد ملی کرونا را نیز فعال نمایند.

ماده ۳- وظایف ستاد طرح سلامت نوروزی دانشگاه:

- تیم های ویژه بازرسی ستاد طرح تحول سلامت نوروزی دانشگاه ها تشکیل و با اولویت ارزیابی مداوم مراکز درمانی، به ویژه بخش اورژانس بیمارستان های تحت پوشش، چالش های موجود در روند ارائه خدمات به هنگام به هموطنان عزیز بررسی و برطرف شوند.

تبصره ۱- لازم است تمهیدات لازم برای بازدید روزانه تیم نظارتی دانشگاه و اقدام براساس نتایج بازدید، جهت رفع مشکلات جاری صورت پذیرد. لازم است تیم ها، هماهنگی لازم با گروه های بازرسی اعزامی از ستاد وزارت بهداشت و همچنین دبیرخانه ستاد طرح سلامت نوروز را داشته باشند.

تبصره ۲- بازدید های مدیریتی ایمنی بیمار جهت تاکید بر ایمنی بیماران و مدیریت خطر به منظور پیشگیری و اجتناب از وقایع ناخواسته انجام گردد.

- در راستای آمادگی بحران، فوریت و بلایای محتمل در ایام نوروز، تیم های ارزیابی سریع، پشتیبان و کمیته مدیریت بحران همه بیمارستان ها تعیین و فعال گردد.

- آمادگی بیمارستان ها و مراکز درمانی جهت ارائه خدمات ویژه نوروز با بهره گیری از همه امکانات و ظرفیت های موجود مطابق سطح بندی بیمارستان ها و ارزیابی دقیق و مستمر شبانه روزی در خصوص لزوم اعزام بیماران بین

تولید، پشتیبانی‌ها، مانع زدایی‌ها
مقام معظم رهبری

- لایه های مختلف مراکز درمانی در دانشگاه و یا مناطق آمایشی مربوطه با اولویت بیماران اورژانسی و بیماران با سندرم های حاد تنفسی کووید ۱۹ صورت گیرد.
- بیمارستان های بخش خصوصی و عمومی غیردولتی می بایست با حداقل ۵۰ درصد ظرفیت در ابتدای تعطیلات و برنامه ریزی جهت استفاده از مابقی ظرفیت به صورت پلکانی در زمان نیاز و بروز پیک کرونا، ارائه خدمت نمایند.
  - **تبصره ۱-** جهت آمادگی شبانه روزی حوزه فوریت بیمارستان ها، حضور فعال مدیران بیمارستانی در ایام نوروز و همچنین فعال نمودن تیم مدیریت تخت بیمارستان و اولویت تخلیه بخش اورژانس بیمارستان و نظارت بر اجرای دستورالعمل های فرآیند بخش اورژانس الزامی می باشد.
  - **تبصره ۲-** اعلام جانشین در تمامی پست های مدیریتی و درمانی برای بالابردن ظرفیت پاسخگویی، ضروری است.
  - **تبصره ۳-** بخش های اورژانس و بخش های ویژه بیمارستان های خصوصی ضمن حفظ کل ظرفیت تخت ها می بایست با تمام توان به ارائه خدمت بپردازند.
  - برنامه ریزی جهت فعال بودن مراکز درمانی، حضور نیروهای تخصصی و کادر درمانی، ارائه خدمات تشخیصی و درمانی در مراکز تحت پوشش در تعطیلات نوروزی انجام گردد.
  - مدیریت تامین نیروی تخصصی و کادر درمانی و ساماندهی مرخصی پرسنل، با توجه به اهمیت بازبانی قوای پرسنل در ارائه خدمات فشرده در بحران کووید ۱۹ در سال های اخیر و همچنین جلوگیری از کاهش ظرفیت ارائه خدمات درمانی صورت پذیرد.
  - به منظور رعایت اصول استاندارد کنترل عفونت و پیشگیری از ابتلای پرسنل درمانی بیمارستان ها، لوازم معاینه و حفاظت فردی (PPE) به تناسب تعداد پرسنل و بار مراجعه (متناسب با تعداد بیماران مشکوک و قطعی احتمالی) توزیع و دیپوی مناسب صورت گیرد.
  - دارو و مواد مصرفی مورد نیاز برآورد و با هماهنگی سازمان غذا و دارو از وجود داروی مورد نیاز درمان بیماران (کووید ۱۹ مطابق پروتکل درمانی) اطمینان حاصل شود.
  - فعالیت روزانه همه کلینیک های ویژه در طول روزهای کاری این ایام با تأمین رشته های بالینی خاص شامل داخلی، قلب، عفونی، زنان، اطفال، جراحی عمومی، ارتوپدی، روانپزشکی، دندانپزشکی و دیگر تخصص ها بنا به تشخیص، برنامه ریزی و اطلاع رسانی دانشگاه، مورد تأکید می باشد به گونه ای که دسترسی به متخصصین مربوطه امکان پذیر باشد.
  - برنامه ریزی فعالیت کلینیک های تب و تنفس در بیمارستان های ریفرال با هدف مدیریت ازدحام بخش های اورژانس بیمارستانی در بازه زمانی تعطیلات نوروز صورت گیرد.
  - در موارد نیاز، دانشگاه می تواند برای تکمیل لیست پزشکان اورژانس بیمارستان ها در ساعات غیر اداری و ایام تعطیل از خدمات پزشکان شاغل در شبکه ها و مراکز بهداشتی درمانی اعم از پزشک خانواده و یا قرارداد بیمه روستایی، استفاده نماید.

تولید، پشتیبانی‌ها، مانع زدایی‌ها
مقام معظم رهبری

- خط تماس اضطراری ستاد دانشگاه برای پاسخگویی مطلوب به نیازهای اورژانس و فوریت‌ها، حوادث غیر مترقبه و افزایش احتمالی تعداد بیماران کووید ۱۹ فعال باشد.
- برنامه ریزی حضور متخصصین مربوطه جهت ویزیت روزانه بیماران بستری در بخش‌ها

ماده ۴- اولویت‌های ارائه خدمات در طرح سلامت نروزی:

- سایت الکترونیکی بیمارستان‌های تحت پوشش جهت سهولت دسترسی عام به اطلاعات تخصصی بیمارستان‌های تحت پوشش فعال نمودن و به روزرسانی گردد.
- تمهیدات تریاژ دولایه عفونی در همه مراکز ارجاعی پذیرنده بیماران کووید ۱۹ و همچنین بیمارستان‌های عمومی کشور در راستای شناسایی به موقع و جداسازی بیماران در پیش ورودی اورژانس‌ها ضروری است.
- مادران باردار پرخطر توسط معاونت بهداشت و هماهنگی با معاونت درمان شناسایی و مدیریت درمان مادرانی که تاریخ تقریبی زایمان آن‌ها در محدوده تعطیلات نروزی می‌باشد؛ به درستی انجام شود.
- از ظرفیت برنامه مقیمی دندانپزشکان و تدابیر لازم برای اطلاع رسانی جامع در خصوص سهولت دسترسی مردم به خدمات دندانپزشکی در مراکز مجری برنامه استفاده شود.
- بخش‌های تصویربرداری همه بیمارستان‌های دانشگاهی به صورت شبانه روزی فعال باشند و در صورت عدم امکان ارائه این خدمات در هر مرکز، حتماً هماهنگی و اطلاع رسانی جهت انجام امور در مراکز درمانی فعال صورت پذیرد.
- ظرفیت و فعالیت بخش اورژانس و تمامی بخش‌های ویژه (ICU-CCU- NICU-PICU) و دیالیز به طور کامل حفظ گردد.
- فعال بودن بخش اورژانس بیمارستان‌ها برای پذیرش و پاسخ‌گویی به بیماران مختلف اورژانس به ویژه درمان بیماران با سکتة حاد قلبی و مغزی مطابق دستورالعمل کد ۲۴۷ و ۷۲۴ ضروری می‌باشد.
- ظرفیت ارائه خدمات در بخش‌های اورژانس و مراقبت ویژه با اولویت ارائه خدمات به بیماران کووید ۱۹ و تامین زنجیره خدمات بیمارستانی حفظ شود.
- حضور فعال متخصصین طب اورژانس، بیهوشی و سایر متخصصین مقیم مطابق برنامه شیفت کاری در مراکز تروما ضروری است. و بر حضور یا دسترسی سریع به متخصص و همچنین فوق تخصص‌های مورد نیاز تأکید گردد. بدیهی است می‌بایست برنامه آنکال عملیاتی این متخصصین در اختیار ستاد دانشگاه/دانشکده قرار گیرد.
- در خصوص بیمارستان‌های جنرال، حضور متخصصین طب اورژانس، متخصصین بیهوشی و سایر متخصصین مقیم، مطابق برنامه شیفت کاری ضروری است و حضور و یا دسترسی سریع به متخصصین داخلی، زنان، اطفال و جراحی عمومی نیز برنامه‌ریزی گردد.
- ویریت روزانه بیماران بستری در بخش‌های بیمارستان توسط متخصصین مسئول بیمار

تولید، پشتیبانی‌ها، مانع زدایی‌ها
مقام معظم رهبری

- حضور متخصص مقیم مرتبط در بیمارستان‌های با گرایش تک تخصصی الزامی می باشد.
- جهت ارائه خدمات در بیمارستان های پذیرنده بیماران کووید ۱۹ حضور متخصصین عفونی و داخلی الزامی می باشد.
- استفاده از ظرفیت حداکثری تخت های اتاق عمل با پیش بینی زمان بندی مناسب شیفت ها و تناسب ظرفیت نیروی انسانی آنکال انجام گردد.
- کمیته پیشگیری و کنترل عفونت و تیم های ذیربط در بیمارستان های تحت پوشش جهت رعایت موازین پیشگیری و کنترل عفونت فعال گردد.
- نظارت بر گند زدایی صحیح توسط تیم های مرتبط و رعایت کلیه موازین و دستورالعمل های مربوطه به عمل آید .
- حضور فعال رشته ها و درمانگاه های تخصصی و فوق تخصصی در بیمارستان های تحت پوشش مطابق با برنامه تدوین گردد.
- سرویس دهی بهینه بیماران صعب العلاج و خاص از طریق مدیریت کلینیک های مرتبط، مدیریت گردد.
- جابجایی بیماران تحت درمان به روش دیالیز خونی (همودیالیز) حتماً با هماهنگی دانشگاه های مبدأ و مقصد و اخذ پذیرش از بخش دیالیز مقصد صورت گیرد.
- بیمار دیالیزی در حین مراجعه به بخش مقصد بایستی آخرین آزمایشات HCVAb - HBsAg و HIVAb را به همراه داشته باشد.
- تزریقات آنزیمی بیماران متابولیک به صورت منظم صورت گرفته و درخصوص سایر تزریقات تخصصی مانند پالس تراپی در بیماران ام اس، شرایط در صورت نیاز مهیا باشد.
- حداقل یک مرکز تالاسمی / هموفیلی یا یکی از بیمارستان های تحت پوشش دانشگاه به عنوان مرکز مرجع، جهت رسیدگی به موارد اورژانس بیماران مذکور به ستاد تسهیلات نروزی دانشگاه معرفی شوند. پزشک و پرستار آموزش دیده آنکال در شیفت های ایام تعطیلات نروزی لحاظ گردد. داروهای اورژانس در استوک این مراکز موجود باشد.
- برنامه تزریق خون بیماران تالاسمی طبق برنامه زمان بندی اجراء گردد.
- در خصوص مسافران نروزی در شهرهای مجاز، خدمات اورژانس از قبیل تزریق خون و فاکتورهای انعقادی قابل ارائه باشد.
- تمامی واحدهای شناسایی و فراهم آوری اعضا در کشور برحسب مورد، باید در ایام نروزی به فعالیت خود ادامه دهند.
- کلیه بخش های پیوند اعضا در ایام نروزی باید به فعالیت خود ادامه دهند.
- کلیه مراکز ۲۴۷ و ۷۲۴ باید در ایام نروزی با تمام ظرفیت به فعالیت خود ادامه دهند.

تولید، پشتیبانی‌ها، مانع زدایی‌ها
مقام معظم رهبری

- تمام اورژانس‌های مراکز تخصصی درمان سرطان در ایام تعطیلات فعال باشند.
- به منظور عدم وقفه در درمان بیماران لازم است کلیه مراکز شیمی درمانی و پرتودرمانی دولتی پاسخگوی تمام مراجعین بوده و در بخش خصوصی با فعالیت حداقل یک سوم تعداد تخت‌های شیمی درمانی سرپایی (حداقل ۲ روز در هفته) ارائه خدمات صورت پذیرد.
- در مورد مراکزی که ایام تعطیلات نوروز امکان ارائه خدمات تخصصی تشخیص و درمان سرطان را دارند، به عموم مردم اطلاع‌رسانی گردد.
- پذیرش فعال بیماران دیابتی و فشارخون و همکاری جهت تسهیل دسترسی بیماران مذکور به داروهای ضروری در بیمارستان‌ها و داروخانه‌های تحت پوشش برنامه ریزی شود.
- در هر دانشگاه حداقل یک مرکز دندانپزشکی شبانه روزی دولتی و در کلان‌شهرها علاوه بر مراکز دولتی، حداقل ۲ مرکز دندانپزشکی شبانه روزی خصوصی در ایام نوروز فعالیت داشته باشند.
- همچنین با توجه به همزمانی، در صورت اجرای برنامه اعزام کاروان راهیان نور در مناطق مرزی و پذیرنده زائرین محترم، ضروریست برنامه ریزی لازم جهت پذیرش بیماران و مصدومین احتمالی صورت گیرد.

ماده ۵- نحوه ارائه خدمات آزمایشگاهی

۱-۵- برنامه ریزی در سطح ستاد (مدیریت امور آزمایشگاه‌ها):

- تدوین فهرست کشیک نوروزی کارکنان ستادی با تعیین جانشین و اطلاعات تماس آنها
- برنامه‌ریزی برای فعال نگه داشتن آزمایشگاه‌های تحت پوشش به نحوی که کلیه آزمایشگاه‌های بیمارستانی و درمانگاهی دانشگاه علوم پزشکی فعال بوده و تمامی آزمایشگاه‌های خصوصی ارائه‌دهنده خدمات تشخیص مولکولی کووید ۱۹ و تعدادی از آزمایشگاه‌های خصوصی نیز بر اساس نیازسنجی در سطح دانشگاه به ارائه خدمات آزمایشگاهی مورد نیاز در روزهای تعطیل فعال باشند
- تهیه فهرست مسئولین فنی کشیک آزمایشگاه‌های بیمارستانهای دولتی و خصوصی (فعال) و جانشین آنها همراه با اطلاعات تماس آنها
- اطمینان از پیش‌بینی لازم برای حضور و نظارت مستمر مسئول فنی آزمایشگاه و وجود نیروی انسانی کافی در شیفت‌های ارائه خدمت و وجود فهرست کارکنان آنکال برای مواردی که به جایگزین و یا نیروی بیشتر نیاز باشد
- کسب اطمینان از دسترسی به خدمات با کیفیت و بهنگام در انجام آزمایش‌های اورژانس در کلیه آزمایشگاه‌های بیمارستانی در همه ساعات شبانه روز
- کسب اطمینان از وجود تجهیزات، کیت‌ها، ملزومات مصرفی و وسایل حفاظت فردی کافی لازم برای انجام آزمایش‌های اورژانس، روتین و تست‌های تشخیص آزمایشگاهی کووید ۱۹ در آزمایشگاه‌های بیمارستانی و

تولید، پشتیبانی‌ها، مانع زدایی‌ها
مقام معظم رهبری

غیربیمارستانی، به منظور پوشش نیازهای ایام تعطیل از طریق هماهنگی با اداره کل تجهیزات پزشکی جهت حفظ زنجیره تامین اقلام آزمایشگاهی و کیت‌ها

- کسب اطمینان از عدم ایجاد وقفه در ارائه خدمات آزمایشگاهی شبکه در هنگام مواجهه با هرگونه مشکل مانند خرابی یا از کار افتادن تجهیزات، اتمام کیت و ملزومات مصرفی، افزایش پیش بینی نشده بار کاری و مراجعات و غیره
- تدوین برنامه زمانبندی برای اجرای نظارت بر آزمایشگاه‌های تحت پوشش (دولتی و خصوصی فعال) طی این ایام با تاکید بر نظارت بر آزمایشگاه‌های ارائه دهنده خدمات تشخیص مولکولی کووید ۱۹ با استفاده از چک لیست‌های مرتبط به همراه ارائه گزارش مکتوب به آزمایشگاه با امضای معاون محترم درمان دانشگاه برای هر نوبت بازدید (توجه: نظارت بر آزمایشگاه‌های تحت پوشش باید با استفاده از چک لیست "ارزیابی عملکرد آزمایشگاه‌های شبکه دانشگاهی در نوروز ۱۴۰۱"، انجام شود).

- ارسال چک لیست‌های نظارتی یاد شده به آزمایشگاه‌های شبکه پیش از آغاز تعطیلات
- اطلاع رسانی جامع و فعال در مورد مراکز آزمایشگاهی ارائه دهنده خدمات در ایام تعطیل به ویژه آزمایشگاه‌های ارائه دهنده خدمات تشخیص مولکولی کووید ۱۹ و ایجاد دسترسی به اطلاعات تماس افراد مسئول در هر مرکز؛
- انجام هماهنگی کامل برای استمرار پشتیبانی آزمایشگاه‌های ارجاع (به ویژه بخش خصوصی) از آزمایشگاه‌های شبکه در روزهای تعطیل؛

تذکر مهم - مدیریت امور آزمایشگاه‌ها و آزمایشگاه‌های تحت پوشش اعم از آزمایشگاه‌های بیمارستانی و خصوصی علاوه بر آمادگی جهت ارائه خدمات آزمایشگاهی تشخیص مولکولی کرونا و ویروس در ایام نوروز، باید آمادگی لازم در خصوص ارائه خدمات آزمایشگاهی تشخیصی بیماری‌های گوارشی را نیز داشته باشند. به منظور مدیریت آزمایشگاهی مبتلایان به کووید ۱۹ و بیماری‌های گوارشی، ضروری است تمهیدات لازم برای افزایش خدمات آزمایشگاهی روتین نیز در این موارد فراهم شود و در صورتی که امکان انجام آزمایش تشخیصی در آزمایشگاه وجود نداشته باشد، از نمونه‌گیری، بسته بندی و ارسال صحیح نمونه به آزمایشگاه‌های مرجع و وجود شرایط ایمن برای کارکنان اطمینان حاصل شود.

۲-۵- برنامه ریزی در سطح آزمایشگاه‌ها:

- تدوین جدول روزانه کشیک مسئول فنی یا جانشین با اطلاعات تماس وی در ایام نوروز و ارسال آن به مدیریت امور آزمایشگاه‌های دانشگاه؛
- تدوین جدول روزانه کشیک کارکنان آزمایشگاه با درج نام افراد جانشین، به همراه اطلاعات تماس آنها؛
- حضور مسئول فنی یا جانشین وی در آزمایشگاه‌های بیمارستانی و آزمایشگاه‌های خصوصی فعال طبق برنامه کشیک روزانه.

تولید، پشتیبانی‌ها، مانع زدایی‌ها
مقام معظم رهبری

- پیش بینی و تامین وسایل حفاظت فردی، کیت و اقلام مصرفی مورد نیاز در هر آزمایشگاه با توجه به افزایش بار کاری آزمایشگاه‌های بیمارستانی در ایام نوروز توسط مسئول فنی با توجه به امکان تعطیلی شرکت‌های تامین کننده در این ایام؛
  - پیش بینی نحوه تعمیر تجهیزات آزمایشگاهی در صورت خرابی در ایام نوروز از طریق هماهنگی با شرکت‌های پشتیبان پیش از تعطیلات؛
  - پیش بینی نحوه ارجاع نمونه‌های آزمایشگاهی در صورت نیاز به ارسال نمونه‌های آزمایشگاهی به آزمایشگاه ارجاع و اطمینان از انتقال امن و ایمن نمونه. هماهنگی با مدیر و رییس بیمارستان برای تامین امکانات لازم جهت حمل و نقل نمونه‌ها در این ایام؛
  - هماهنگی کامل آزمایشگاه با آزمایشگاه‌های ارجاع، به ویژه هماهنگی با آزمایشگاه ارجاع خصوصی که امکان تعطیلی آنها در ایام نوروز وجود دارد؛
  - اطمینان از انجام آزمایش‌های اورژانسی و تخصصی با کیفیت مناسب و در زمان چرخه کاری تعیین شده. انجام اقدامات اصلاحی لازم در صورت بروز عدم انطباق در این زمینه و ثبت سوابق؛
  - اطمینان از اجرای برنامه‌های کنترل کیفیت در کلیه شیفت‌های کاری، ثبت موارد عدم انطباق و انجام اقدامات اصلاحی و پیشگیرانه مناسب؛
  - ثبت موارد عدم انطباق در صورت بروز هر گونه اشکال، و نظارت و پیگیری جهت رفع آنها توسط مسئول فنی؛
  - فعال بودن کلیه آزمایشگاه‌های خصوصی ارائه دهنده خدمات آزمایشگاهی تشخیص مولکولی کووید ۱۹ و برنامه ریزی لازم جهت ارائه خدمات با کیفیت و بهنگام با رعایت بندهای فوق به ویژه بند ۴ به منظور حفظ زنجیره تامین اقلام آزمایشگاهی و کیت‌های مرتبط به منظور جلوگیری از وقفه در روند تشخیص آزمایشگاهی.
- در پایان با تشکر مجدد از برنامه ریزی دقیق و نظارت بر حسن اجرای برنامه، ضروریست دستور فرمایید گزارش اقدامات انجام شده به شرح زیر به این معاونت اعلام شود:
- گزارش اختصاصی ارائه خدمات در مراکز رادیوتراپی و کموتراپی در ایام تعطیلات نوروز حداکثر تا پایان فروردین ماه به این معاونت ارسال شود.
  - گزارش عملکرد ستاد طرح سلامت نوروزی دانشگاه و فعالیت‌های انجام شده در این ایام در پایان وقت اداری ۱۴۰۱/۰۱/۱۵ به این معاونت ارسال شود.

دکتر سعید کریمی
معاون درمان